

Asia: VN/13873/2024

Lausuntopyyntö tuotevastuudirektiivin täytäntöönpanoa koskevasta työryhmämietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne tuotevastuulakiin ehdotetuista muutoksista?

-

2. Pidätkö kehittelyriskipuolustusta koskevaa ratkaisua kannatettavana?

-

3. Onko kuluttajansuojalain muutostarpeet otettu asianmukaisesti huomioon?

-

4. Onko esityksen vaikutukset asianmukaisesti arvioitu?

-

5. Onko teillä yleisiä huomioita tai muuta lausuttavaa työryhmän ehdotuksesta?

Energiateollisuus ry (ET) kiittää mahdollisuudesta lausua tuotevastuudirektiivin täytäntöönpanoa koskevasta työryhmämietinnöstä.

Energia-ala kiinnittää huomiota siihen, että tuotevastuusäännöksiä soveltamisalassa on sähkö. Sähkö on monelta osin hyvin erilainen ”tuotteena” kuin mihin tuotevastuulainsäädäntöä perinteisesti on sovellettu. Esimerkiksi sähköverkkopalveluilta ei voi edellyttää käskytyksettömyyttä, sillä sähköverkko on alttiina erilaisille luonnon- ja muille ilmiöille. Tämä aiheuttaa epäselvyyttä mahdollisista tulkintaongelmista, eikä asiaa ole työryhmämietinnössä käsitelty. Esimerkiksi datan katoamiseen liittyvät korvausvastuut sovitettuna sähkön luonteeseen saattavat aiheuttaa hankalia tulkintatilanteita.

On korostettava, että energia-alaa koskee omat yksityiskohtaiset säännökset yleisen vahingonkorvauskorvauksen lisäksi. Sähkömarkkinalaissa (588/2013) on omat yksityiskohtaisemmat säännökset sähkönjakelun ja -toimituksen virhettä koskevalle vahingonkorvausvelvollisuudelle (etenkin 97 §, 99 §). ET esittää huolensa siitä, että päällekkäisen sääntelyn keskinäisiä suhteita ei ole arvioitu mietintöä valmisteltaessa.

Huolemme siis on, että maininnan puuttuminen lisäisi sääntelyn päällekkäisyyttä ja erityisesti epäselvyyttä riitatilanteissa. Näitä tilanteita voitaisiin myös ratkaista selkeyttämällä eri lakien keskinäistä suhdetta.

Ehdotamme, että tuotevastuulakiin otetaan vastaavanlaiset kirjaukset kuin sähköturvallisuuslain (1135/2026)

3 §:n kohdassa 3:

"Tätä lakia ei sovelleta -- vahinkoon, joka on aiheutunut sähkönsiirron, -jakelun tai -toimituksen keskeytymisestä sekä sellaisen vahingon korvaamiseen, joka on syntynyt sähkömarkkinalain (588/2013) 97 §:ssä tarkoitetun sähkönjakelun, muun verkkopalvelun tai sähköntoimituksen virheen vuoksi."

5 §:n 7 momentissa:

"Sähkönsiirron, -jakelun ja -toimituksen keskeytymiseen sekä sähkönjakelun, muun verkkopalvelun tai sähköntoimituksen virheeseen liittyvistä korvausasioista säädetään sähkömarkkinalaissa."

Ehdotamme lisäksi seuraava kirjausta lisättäväksi mietinnölle:

Sähköön liittyvien vahinkotilanteiden ja korvausten arvioinnissa saattaa tapauksen yksilöllisistä olosuhteista ja esitettyjen vaatimusten luonteesta riippuen tulla tarkasteltavaksi eri sääntelykokonaisuuksia ja niihin liittyviä vastuujärjestelmiä. Sähkön jakelua, verkkopalvelua ja sähköntoimitusta koskevista virheistä mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen osalta sovellettavaksi tulevat yleensä ainakin sähkömarkkinalain (588/2013) erityissäännökset. Lisäksi sähköön liittyvien vahinkotilanteiden ja korvausten arvioinnissa voi kulloinkin käsillä olevan tapauksen olosuhteista sekä siitä, miten kuluttajan tai muun yksityishenkilön vaatimukset on muotoiltu, riippuen tulla kyseeseen myös tuotevastuulain soveltaminen.

Nähdäksemme edellä mainittu kirjaukset selkeyttäisivät tilannetta.

Muilta osin ET viittaa lausunnossaan Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) lausuntoon ja yhtyy siihen.

Meriranta Emmi
Energieateollisuus ry